

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-126/23-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda Ljiljane Karlovčan-Đurović, predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, Senke Orlić-Zaninović, Gordane Marušić-Babić i Blanše Turić članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta u povodu zahtjeva Ministarstva financija Republike Hrvatske, Porezne uprave, Središnjeg ureda Z., na sjednici vijeća održanoj dana 20. srpnja 2023.

presudio je

Ukida se Odluka o općinskim porezima Općine Petrovsko ("Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije", broj: 58a/22.).

Obrazloženje

1. Na temelju odredbe članka 82. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine", 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13. – pročišćeni tekst 137/15. – ispravak 123/17., 98/19. i 144/20. – dalje: ZOLPRS) podnositelj je podnio zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke o općinskim porezima Općine Petrovsko ("Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije", broj: 58a/22. – dalje: Odluka).

2. U zahtjevu ističe da je u postupku nadzora zakonitosti sporne Odluke utvrđeno da je donesena na sjednici Općinsko vijeća Općine Petrovsko koja je održana 21. prosinca 2022., te da je odredbom članka 19. predmetne Odluke propisano njeno stupanje na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije" s primjenom od 1. siječnja 2023.

Navodi da je odredbom članka 42. stavka 2. Zakona o lokalnim porezima ("Narodne novine", 115/16., 101/17. i 144/22. – dalje: ZLP) propisano da se odluka predstavničkog tijela jedinica lokalne samouprave, kojom se propisuje i uređuje plaćanje poreza na potrošnju, poreza na kuće za odmor i/ili poreza na korištenje javnih površina, može mijenjati najkasnije do 15. prosinca tekuće godine, a primjenjuje se od 1. siječnja iduće godine.

Isto vrijedi i za donošenje nove odluke kojom se uređuju navedena pitanja. Pored navedenog pojedine odredbe osporene Odluke (odredbe članka 3., 5., 6., 8., 14., 16. i 17.) odnose se na pitanja koja nisu u djelokrugu jedinice lokalne

samouprave, odnosno njima je Općinsko vijeće Općine Petrovsko uredilo pitanja koja prema odredbama članka 42. stavka 1. ZLP-a, nije ovlašteno uređivati.

Prema odredbi članka 42. stavka 1. ZLP-a, ako predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odluči uvesti određeni lokalni porez, ono svojom odlukom utvrđuje:

1. za potrebe plaćanja prireza porezu na dohodak visinu stope prireza porezu na dohodak,

2. za potrebe plaćanja poreza na potrošnju visinu stope poreza na potrošnju i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza,

3. za potrebe plaćanja poreza na kuću za odmor, visinu poreza na kuću za odmor, a ovisno o mjestu starosti, stanju infrastrukture, te drugim okolnostima bitnim za korištenje kuće za odmor i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza,

4. za potrebe plaćanja poreza za korištenje javnih površina, što se smatra javnom površinom, visinu, način i uvjete plaćanja poreza na korištenje javnih površina, kao i nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza.

Ostala pitanja bitna za utvrđivanje i naplatu lokalnih poreza uređuju se propisima više pravne snage. Osim toga, podnositelj ističe da je završnim odredbama predmetne Odluke o općinskim porezima propisano da danom stupanja na snagu te Odluke prestaje važiti Odluka o općinskim porezima ("Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije", broj: 9/09., 44/17., 6/20. i 24/20.) za koju je Ministarstvo financija, Porezna uprava Općine Petrovsko dostavilo uputu od 20. listopada 2022. kojom je zatraženo donošenje nove odluke usklađene sa ZLP-om, te je naglašeno da je prilikom donošenja nove odluke kojom će se urediti plaćanje lokalnih poreza Općine Petrovsko, potrebno voditi računa o odredbama članka 42. ZLP-a, između ostalog, propisan je i rok za donošenje takve odluke. Naime, ranija Odluka o općinskim porezima donesena je na temelju Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji je bio na snazi u trenutku njenog donošenja, te je predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave bilo obvezno do 30. lipnja 2017. donijeti novu odluku kojom se propisuje plaćanje lokalnih poreza i donesenu odluku po potrebi uskladiti s izmjenama ZLP-a do 15. prosinca 2017. Odluka donesena na temelju Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave se, prema ZLP-u primjenjivala samo do donošenja ove odluke, i to u dijelovima koji nisu u suprotnosti s odredbama ZLP-a.

S obzirom na sve navedeno osporena odluka obustavljena je od primjene.

3. Donositelj, iako pozvan odgovarajućom primjenom članka 32. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine”, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16., 29/17. i 110/21. – dalje: ZUS), nije dostavio očitovanje.

4. Osporena Odluka donesena je na temelju članka 20. i 42. ZLP-a i članka 15. Statuta Općine Petrovsko ("Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije", broj: 21/21.) na sjednici Općinskog vijeća održanoj dana 21. prosinca 2022.

5. Prema članku 1. Odluke tom Odlukom se utvrđuju općinski porezi koji su izvorni prihodi Općine Petrovsko, visina poreza na kuće za odmor i poreza na korištenje javnih površina, te nadležno porezno tijelo za utvrđivanje i naplatu poreza.

6. Za ocjenu zakonitosti osporavanog općeg akta mjerodavan je Zakon o lokalnim porezima kojima se uređuje sustav utvrđivanja i naplate lokalnih poreza, kao izvora financiranja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

7. Člankom 20. stavkom 1. ZLP-a propisano je da jedinice lokalne samouprave mogu uvesti sljedeće poreze: prerez porezu na dohodak, porez na potrošnju, porez na kuće za odmor i porez na korištenje javnih površina. ,

8. Odredbom članka 42. stavka 2. ZLP-a propisano je da se odluka predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz stavka 1. ovog članka, kao i odluka predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 41. stavak 4. ovog Zakona može mijenjati najkasnije do 15. prosinca tekuće godine, a primjenjuje se od 1. siječnja iduće godine.

9. Nije sporno da su predstavnička tijela jedinice lokalne, odnosno regionalne samouprave ovlaštena u svom samoupravnom djelokrugu donositi odluke i druge opće akte u skladu sa svojim statutom (članak 73. stavak 1. ZOLPRS-a), te da je ZLP-om propisana mogućnost da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave svojom odlukom uvede poreze iz članka 20. tog Zakona.

Međutim, jedinica lokalne samouprave ovlaštena je svojom odlukom urediti samo pitanja koja su za potrebe plaćanja uvedenih poreza izričito propisana u članku 42. stavak 1. ZLP-a. U konkretnom slučaju spornom Odlukom, i to člancima 3., 5., 6., 8., 14., 16. i 17. uređena su pitanja izvan ovlaštenja iz članka 42. stavka 1. ZLP-a. Nadalje, kako je Odluka donesena na sjednici Općinskog vijeća Općine Petrovsko održana 21. prosinca 2023., a odredbom članka 19. predmetne Odluke propisano je njeno stupanje na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije" (objavljena je 21. prosinca 2022., a primjenjuje se od 1. siječnja 2023.) proizlazi da je Odluka, koja se može mijenjati najkasnije do 15. prosinca tekuće godine, donesena i objavljena 21. prosinca 2022., a da je i stupanje na snagu osporavane Odluke određeno protivno članku 42. stavku 2. ZLP-a, budući da stupanje na snagu nekog propisa, uključujući i opći akt, ujedno znači i početak njegove primjene.

Dakle, odluka je izmijenjena nakon 15. prosinca tekuće godine. Stupanje na snagu odluke određeno je prije početka primjene, što je sve suprotno članku 42. stavku 2. ZLP-a.

10. Slijedom navedenog na temelju članka 86. stavka 3. ZUS-a odlučeno je kao u izreci, a odluka prestaje važiti danom objave presude u "Narodnim novinama" sukladno članku 86. stavku 4. ZUS-a.

U Zagrebu 20. srpnja 2023.

Predsjednica vijeća
Ljiljana Karlovčan-Đurović, v.r.